

Sygn. akt III Ca 751/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2017r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Gajewski (spr.)

SSO Dorota Majerska – Janowska

del. SSR Justyna Kielar

Protokolant: sek. sąd. Maciej Mądziel

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2017r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko P. C.

o ustalenie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni

z dnia 4 kwietnia 2017r. sygn. akt I C 1274/14

1. oddala apelację,
2. odstępuje od obciążania pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego,
3. przyznaje adwokatowi M. R. ze Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w Gdańsku kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) tytułem pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu.

del. SSR J. K. SSO K. G. SSO D. M.- (...)

Sygn. akt III Ca 751/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 października 2014 roku powód (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o ustalenie, że powód nie jest zobowiązany do wypłaty na rzecz pozwanego renty zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 31 marca 2014 roku, sygn. akt I C 943/95, poczynając od dnia 01 stycznia 2014 roku.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w.w. wyrokiem orzeczono, iż powód zobowiązany jest wypłacać na rzecz pozwanego rentę odszkodowawczą z tytułu utraconej zdolności do pracy, będącej następstwem wypadku komunikacyjnego z dnia 08 września 1991 roku, w wysokości 466 zł miesięcznie, począwszy od 01 stycznia 1997 roku. Ponadto powód wskazał, iż orzeczeniem Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności z dnia 15 września 2010 roku

zaliczono pozwanego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności oraz ustalono, że przy pewnych ograniczeniach, może on pracować. W ocenie powoda, nastąpiła zmiana stosunków, o której mowa w art. 907 § 2 k.c., dlatego ma on prawo żądać zmiany czasu trwania renty.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazał, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 25 marca 1998 roku zasądzono wypłacanie renty z tytułu utraconej zdolności do pracy będącej następstwem wypadku komunikacyjnego. Dodał, iż od dnia wypadku nie pracuje, a jedynym jego źródłem dochodu jest renta z (...). Aktualnie jest zarejestrowany w Urzędzie Pracy, a pomimo starań, nie otrzymuje on propozycji pracy.

Wyrokiem z dnia 04 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Gdyni w punkcie 1. ustalił, że powód nie jest zobowiązany do wypłaty na rzecz pozwanego połowy wartości renty zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 31 marca 1998 roku w sprawie o sygn. akt I C 943/95, poczynając od dnia 04 kwietnia 2017 roku; w punkcie 2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie; w punkcie 3. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 738 zł tytułem połowy kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu; w punkcie 4. nie obciążył pozwanego kosztami procesu; w punkcie 5 przyznał adwokatowi M. R. kwotę 738 zł, którą nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni tytułem pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu; w punkcie 6. nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 478,71 zł tytułem brakujących kosztów opinii biegłych.

Sąd Rejonowy orzekając oparł się na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 08 września 1991 roku w G., kierujący pojazdem marki F. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i zderzył się z motocyklem kierowanym przez P. C., wskutek czego doznał on ciężkich obrażeń ciała. Wyrokiem z dnia 31 marca 1998 roku Sąd Rejonowy w (...) w sprawie o sygn. akt I C 943/95 podwyższył rentę należną P. C. należną od (...) z kwoty 100 zł do kwoty 337 zł miesięcznie w okresie od 01 stycznia 1995 r. do 31 grudnia 1995 r.; do kwoty 415 zł miesięcznie w okresie od 01 stycznia 1996 r. do 31 grudnia 1996 r.; do kwoty 466 zł miesięcznie poczynając od 01 stycznia 1997 r. W toku powyższego postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego psychiatry, który stwierdził, że brak jest podstaw do rozpoznania u pozwanego encefalopatii pourazowej oraz zespołu psychoorganicznego pourazowego.

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 31 lipca 2003 r. pozwany został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 30 lipca 2006 r. i uznany za niezdolnego do zatrudnienia.

Decyzją z dnia 01 października 2003 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał pozwanemu rentę socjalną do 30 lipca 2006 r. Orzeczeniem z dnia 13 grudnia 2006 r. lekarz orzecznik ZUS uznał, że pozwany nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Decyzją z dnia 09 stycznia 2007 r. ZUS odmówił pozwanemu prawa do renty.

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 05 października 2006 roku pozwany został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 04 października 2009 r. i uznany za zdolnego do wykonywania pracy lekkiej, niewymagającej długiego chodzenia w zakładzie pracy chronionej.

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 15 września 2010 r. pozwany został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe i uznany za niezdolnego do wykonywania pracy lekkiej z ograniczeniem dźwigania ciężarów i schylania się w zakładzie pracy chronionej.

Od dnia 10 stycznia 2013 r. pozwany jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w G. jako bezrobotny bez prawa do zasiłku. W dniu 08 lutego 2013 roku pozwanemu przedstawiono dwie propozycje pracy jako pracownika ochrony, jednak nie został on zatrudniony.

Powód leczy się w poradni ortopedycznej i neurologicznej, a od 1994 r. pozostaje pod opieką poradni zdrowia psychicznego z powodu zaburzeń nerwicowych i depresyjnych.

Aktualny stan zdrowia pozwanego jest dobry. Obecne w badaniu neurologicznym odchylenia są następstwem przebytego w 1991 r. urazu i przecięcia gałązek skórnych prawego nerwu udowego, co skutkuje osłabieniem prawego odruchu kolanowego i obniżeniem odczuwania bodźców na udzie, wzdłuż blizny. Objawy te nie mają jednak żadnego wpływu na zdolność pozwanego do pracy.

Na skutek wypadku pozwany nie doznał żadnego uszczerbku w sferze zdrowia psychicznego, w szczególności nie ma podstaw do rozpoznania encefalopatii pourazowej czy zespołu psychoorganicznego pourazowego, albowiem w czasie wypadku pozwany nie doznał urazu głowy.

Sąd I instancji dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, wskazując w jakim zakresie został on uznany za wiarygodny i z jakich przyczyn.

Sąd Rejonowy uznał, że podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 907 § 2 k.c. W ocenie Sądu a quo w niniejszej sprawie strona powodowa wykazała, że po powstaniu obowiązku zapłaty renty, nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu powyższego przepisu, co potwierdzają opinie biegłych oraz zgromadzona w sprawie dokumentacja.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 907 § 2 k.c. Sąd ustalił, że powód nie jest zobowiązany do wypłaty na rzecz pozwanego połowy wartości renty zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 31 marca 1998 roku, poczynając od dnia ogłoszenia wyroku z uwagi na fakt, że dopiero niniejsze postępowanie w sposób jednoznaczny pozwoliło na określenie zaistniałej zmiany stosunków, natomiast w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł pozwany, zaskarżając je w części obejmującej punkt I wyroku i zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a polegający na przyjęciu, iż doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c., umożliwiającą dokonanie zmiany orzeczonej renty na rzecz pozwanego przez Sąd Rejonowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 31 marca 1998 roku w sprawie o sygn. akt I C 943/95 w sytuacji, gdy faktycznie pozwany P. C. nadal jest niezdolny do pracy i ze względu na wypadek z dnia 08 września 1991 roku nie może się samodzielnie utrzymywać;
2. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c., które miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającą się w uznaniu, iż ze względu na orzeczenie przez Orzecznika ZUS w stosunku do P. C. umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zmieniła się jego sytuacja uzasadniająca zmianę orzeczonej renty, w sytuacji gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego po jego wszechstronnym rozważeniu należy przyjąć, iż samo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w stosunku do P. C. nie powoduje automatycznie poprawy jego sytuacji życiowej, gdyż mimo w/w orzeczenia w dalszym ciągu nie może znaleźć pracy i samodzielnie się utrzymywać
3. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 286 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c., które miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez przyjęcie jako wiarygodnych i kompletnych opinii biegłych sądowych, które były wydawane bez przeprowadzenia badania pozwanego P. C. i jedynie w oparciu o niepełną i nieczytelną dokumentację medyczną

Wobec tak przedstawionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób właściwy rozważył zebrane w sprawie dowody oraz okoliczności i na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, nie przekraczając w tym zakresie zasady swobodnej oceny dowodów. Sąd I instancji oparł swe przekonanie na dowodach prawidłowo przeprowadzonych z zachowaniem wymogów dotyczących źródeł dowodzenia oraz zasady bezpośredniości. Z tego względu Sąd Okręgowy podziela

ustalenia stanu faktycznego, poczynione przez Sąd Rejonowy, a także argumenty przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, przyjmując je za własne. Sąd I instancji podejmując zaskarżone rozstrzygnięcie nie naruszył także przepisów prawa materialnego i dlatego Sąd Okręgowy akceptuje argumenty przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego zawartych w apelacji wskazać należy, iż Sąd Okręgowy podziela wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, iż ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań pomiędzy podstawami wniosku i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 kpc) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, LEX nr 56906).

W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji ustaleń dokonywał m.in. w oparciu o przeprowadzone w sprawie opinie biegłych, uznając je za wiarygodny materiał dowodowy. Opinie biegłego są jednym ze środków dowodowych i Sąd winien dokonywać ich oceny na tle całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania. Warunek i zarazem nakaz kształtowania tej oceny na podstawie obiektywnych kryteriów jest oczywisty i dotyczy wszystkich środków dowodowych. Decydującym czynnikiem w ocenie wartości opinii jest zawsze jej treść powiązana w logiczną całość z okolicznościami konkretnej sprawy. (por. wyrok SN z 17.05.1974r. I CR 100/74, niepublikowany). W kontekście powyższych rozważań nie zasługuje na aprobatę zarzut naruszenia art. 286 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. Wskazania wymaga, że opinia biegłych stanowi szczególny środek dowodowy w postępowaniu cywilnym z uwagi na zawarte w niej wiadomości specjalne. Z uwagi na fakt, że jest ona sporządzana przez osobę bezstronną, niezainteresowaną rozstrzygnięciem sprawy, cechuje ją wysoki stopień obiektywizmu. Opinia biegłego, tak jak każdy inny dowód w sprawie, podlega ocenie Sądu orzekającego, tak co do jej zupełności i zgodności z wymaganiami formalnymi, jak i co do jej mocy przekonywującej. Jeżeli z tych punktów widzenia nie nasunie ona Sądowi zastrzeżeń, to może ona stanowić uzasadnioną podstawę dla dokonania ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z 17.05.1974 r. I CR 100/74, niepublikowany). Sąd jest powołany do kontrolowania logicznego biegu przesłanek opinii i do sprawdzenia jej wyników w oparciu o materiał dowodowy sprawy. Skoro jednak biegły wydaje opinię o takich dziedzinach życia, które wymagają wiadomości szczególnych, Sąd nie może postąpić z opinią biegłego w ten sposób, aby zastąpić pewne wnioski z tej opinii swoimi ustaleniami, opartymi nie na konkretnych faktach, lecz na rozumowaniu, które w oderwaniu od wiadomości fachowych może z łatwością przekształcić się w dowolność. Dlatego też opinie biegłych, analizowane i oceniane mogą być jedynie w zakresie ich fachowości, rzetelności i poprawności wniosku, a nie z pozycji wartościowania ich poglądów. Przy ocenie opinii biegłego Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmienne ustalenia w tej mierze mogą być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonywująca. Opinia biegłego ma na celu zrozumienie sądowi rozstrzyganej kwestii, wymagającej wiadomości specjalnych. Opinia taka dostarcza zatem sądowi wiedzy specjalistycznej, a sąd nie może wbrew opinii biegłych – oprócz ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2007, sygn. akt III UK130/06).

W niniejszej sprawie Sąd I instancji prawidłowo ocenił sporządzone przez biegłych opinie jako jasne, logiczne, kompletne i niezawierające luk i sprzeczności, a także niebudzące wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego czy wiedzy powszechnej. Sąd II instancji zważył ponadto, że dokonane przez biegłych wnioski nie noszą cech dowolności i powierzchowności. Biegli, w oparciu o wszechstronną analizę materiału dowodowego, w tym dokumentację medyczną, sporządzili opinie wiarygodne i kompletne. Komunikatywność ich sformułowań pozwala na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do nich. Wprawdzie biegli

sporządzili swoje opinie na podstawie danych z akt sprawy bez bezpośredniego przeprowadzenia badania sądowo – lekarskiego pozwanego, jednak – jak słusznie uznał Sąd I instancji – zdołali postawić właściwie umotywowane i stanowcze wnioski dotyczące zdolności pozwanego do pracy. Podkreślić jednocześnie należy, iż brak badania pozwanego wynikał z jego nieusprawiedliwionego niestawiennictwa. Powoływanie się zatem w treści apelacji na wadliwość sporządzonych opinii z uwagi na brak badania skarżącego nie może zasługiwać na aprobatę, albowiem to właśnie jego zachowanie uniemożliwiło przeprowadzenie takich badań. Wskazania przy tym wymaga, iż czynione były próby, także za pośrednictwem pełnomocnika procesowego pozwanego, umówienia terminu takich badań, co nie przyniosło jednak rezultatu. Niezależnie od powyższego podzielić należy stanowisko Sądu I instancji, iż brak takich badań nie podważa kompletności i wiarygodności opinii, albowiem materiał, który legł u podstaw ich sporządzenia był do tego wystarczający.

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów skarżącego, iż Sąd a quo dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przyjęciu, iż doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie. Przesłanką żądania zmiany wysokości renty jest istotna zmiana stosunków w porównaniu do stanu, jaki istniał w chwili orzekania o rencie. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że istniejące w chwili orzekania przez Sąd I instancji stosunki uzasadniają obowiązek łożenia przez powoda na rzecz pozwanego niższej niż dotychczas kwoty. Podstawą modyfikacji wysokości renty, stała się zasadnicza zmiana stosunków, jaka wystąpiła od chwili wydania wyroku w dniu 31 marca 1998 roku przez Sąd Rejonowy w (...) w sprawie o sygn., akt I C 943/95. Jak wynika z uzasadnienia w.w. orzeczenia, stwierdzony u pozwanego na skutek wypadku trwały uszczerbek na zdrowiu uniemożliwił mu wówczas podjęcie pracy zarobkowej, natomiast zaburzenia funkcji ruchowych, związane z następstwami złamania kości udowej i kości prawego nadgarstka w znacznym stopniu upośledzały możliwość pracy fizycznej wymagającej pełnej sprawności narządu ruchu. Wypadek pozbawił natomiast powoda możliwości wykonywania takiej pracy, do jakiej był wówczas zdolny, tj. pracy fizycznej, a tym samym spowodował, iż częściowa niezdolność do pracy stała się zdolnością całkowitą. W konsekwencji zatem powód nie miał możliwości wykonywania jakiegokolwiek pracy, a tym samym zapewnienia sobie źródła utrzymania. W chwili obecnej natomiast, jak stwierdziła biegła neurolog E. M., aktualny stan zdrowia pozwanego w ocenie neurologicznej jest dobry. Obecne w badaniu neurologicznym odchylenia są następstwem przebytego w 1991 roku urazu i przecięcia gałązek skórnych prawego nerwu udowego, co skutkuje osłabieniem prawego odruchu kolanowego i obniżeniem odczuwania bodźców na udzie, wzdłuż blizny. Biegły z zakresu psychiatrii W. Z. stwierdził, że pozwany na skutek wypadku nie doznał żadnego uszczerbku w sferze zdrowia psychicznego. Dodał ponadto, że nie można rozpoznać encefalopatii pourazowej bez stwierdzenia urazu głowy czy obrażeń czaszkowo – mózgowych, zaś z zapisów w dokumentacji medycznej nie wynika, aby takiego urazu pozwany doznał wskutek wypadku. Do podobnych wniosków doszedł również Sąd w sprawie o sygn. akt I C 943/95 stwierdzając, że z treści dokumentacji medycznej nie wynikało, aby pozwany na skutek wypadku doznał jakiegokolwiek urazu głowy- co jest warunkiem koniecznym dla postawienia takiej diagnozy. Stwierdzone wówczas schorzenia psychiczne nie miały związku z zaistniałym wypadkiem. Biegły specjalista ortopedii i traumatologii narządu ruchu M. C. uznał natomiast, iż pozwany nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. W toku postępowania pozwany nie podważył wypływających z w/w opinii wniosków, jak również nie wykazał, aby były one nieprawdziwe lub niezgodne z aktualną wiedzą medyczną, a tym samym, by stan jego zdrowia był inny, aniżeli przyjęty przez powołanych przez Sąd biegłych specjalistów. Wskazać należy, że podnoszone przez niego zarzuty stanowiły w istocie polemikę z prawidłowo dokonaną przez Sąd Rejonowy oceną dowodów i wysnutymi na ich podstawie wnioskami.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż wnioski wypływające z w/w opinii są zbieżne z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS stwierdzającego umiarkowany stopień niepełnosprawności w stosunku do pozwanego. Poza powołanym orzeczeniem lekarza orzecznika z dnia 13 grudnia 2006 roku, wskazać należy także na orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 05 października 2006 r., w którym pozwany został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i zdolnego do wykonywania pracy lekkiej, spokojnej, niewymagającej długiego chodzenia w zakładzie pracy chronionej oraz na orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 15 września 2010 r., w którym wskazano, że pozwany zdolny jest do wykonywania pracy lekkiej z ograniczeniem dźwigania ciężarów

i schyłania się w warunkach pracy chronionej. W kontekście powyższych rozważań zawarte w apelacji twierdzenie skarżącego, iż w dalszym ciągu jest niezdolny do pracy Sąd Okręgowy uznał za niczym nieuzasadnione.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadnie Sąd I instancji uznał, iż powód sprostał wynikającemu z art. 6 k.c. ciężarowi dowodu. W rozumieniu art. 907 § 2 kc w sposób bezsporny wykazał zmianę stosunków w zakresie sytuacji zdrowotnej pozwanego, która uzasadniała zmianę wysokości renty. Za bezzasadne Sąd Okręgowy uznał także zarzuty dotyczące niemożności znalezienia pracy. Niewątpliwie jedną z podstaw ponownego ustalenia wysokości renty powinna być sytuacja na rynku pracy, a zatem możliwość znalezienia zatrudnienia przez pozwanego z ograniczoną zdolnością do pracy. Uwzględniając aktualną sytuację gospodarczą powszechnie wiadomym jest, iż dzisiejszy rynek jest rynkiem pracownika, a nie pracodawcy. W opinii Sądu Okręgowego posiadane przez pozwanego wykształcenie – technik informatyk, powinno w sposób znaczący ułatwić mu znalezienie zatrudnienia, albowiem zapotrzebowanie na osoby posiadające wiedzę informatyczną niewątpliwie istnieje i jest duże. Biorąc powyższe pod uwagę przyjąć należy, iż fakt pozostawiania pozwanego jako osoby bezrobotnej jest przejściowy, zaś podjęcie aktywnych działań zmierzających do znalezienia zatrudnienia winno przynieść efekty.

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy uznał, iż obniżenie wysokości należnej pozwanemu renty, w wymiarze wynikającym z treści zaskarżonego orzeczenia, jest uzasadnione albowiem w sprawie zaszyły przesłanki wynikające z art. 907 § 2 kc i dlatego na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację uznając, iż zarzuty w niej zawarte nie podważają prawidłowości orzeczenia Sądu I instancji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 102 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc odstępując od obciążania pozwanego tymi kosztami. Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Wskazany przepis stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności stron za wynik procesu. Do kręgu okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące „na zewnątrz” procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Art. 102 k.p.c. nie konkretyzuje pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, toteż ich kwalifikacja należy do sądu, który – uwzględniając całokształt okoliczności konkretnej sprawy – powinien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości. Do kręgu okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 102 kpc niewątpliwie należą fakty dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.” (Komentarz do kpc, Część I, tom I pod red. T. Erecińskiego, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1999, str.237). Z uwagi na trudną sytuację materialną pozwanego Sąd Okręgowy uznał, iż istnieją podstawy do odstąpienia od obciążania go kosztami postępowania apelacyjnego.

W punkcie 3 na podstawie § 8 pkt. 4 w zw. z § 16 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, Sąd Okręgowy przyznał adw. M. R. ze Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w (...) kwotę 738 zł tytułem pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu.

SSO D. M. - (...) SSO K. G. del. SSR J. K.